
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Bevilacqua Auge, Nuria. *La competència fiscal : el cas de la comunitat autònoma de Madrid*. Treball de Final de Grau (Universitat Autònoma de Barcelona), 2025 (Administració i Direcció d'Empreses)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/321179>

under the terms of the license.

LA COMPETÈNCIA FISCAL: EL CAS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE MADRID

Autora: Núria Bevilacqua Augé
Tutor: Jordi Caballé Vilella

INTRODUCCIÓ

- Els nivells impositius són un factor per la presa de **decisions d'individus i empreses**.
- Les jurisdiccions creen règims fiscals amb la finalitat d'atraure **contribuents**.
  - Es vol aconseguir un augment de la inversió amb la reducció dels tipus impositius i **bonificacions**.

Competència fiscal

Competència entre **jurisdiccions** per atraure contribuents mitjançant la **política fiscal**.

No només es dona entre diferents països.

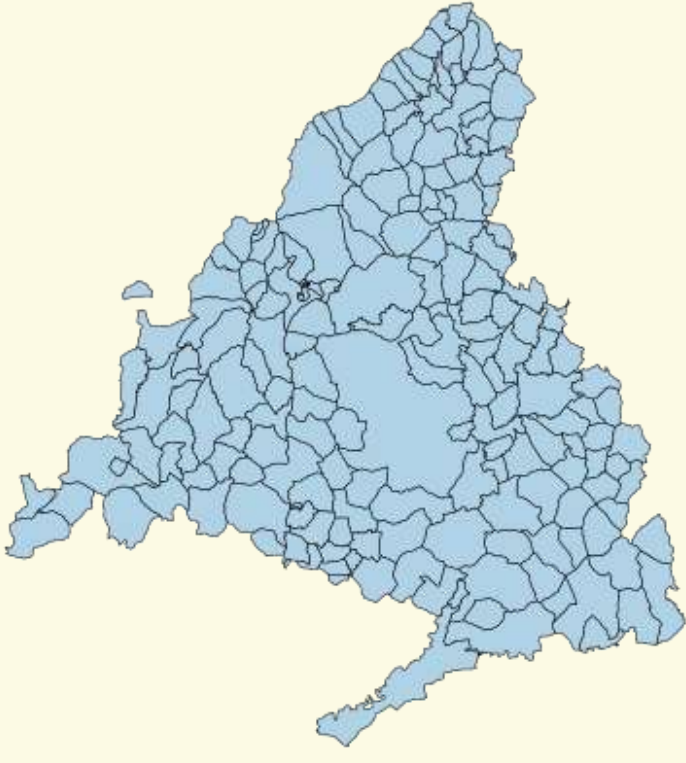
També en jurisdiccions d'un mateix país amb **sobirania fiscal** cadascuna.

Cas de competència fiscal a **Espanya**.

Liderat per la **Comunitat Autònoma de Madrid**.

Reformes fiscals (2006-2008).

- Disminució IRPF.
- Bonificació impost donacions, successions i **patrimoni**.

OBJECTIUS

- Estudi teòric de la competència fiscal.
- Realització d'una aplicació.

Verificar concurrència d'un **supòsit de competència fiscal a Espanya** liderat per la **Comunitat Autònoma de Madrid**.

HIPÒTESIS

- Els **canvis impositius** establerts per la Comunitat Autònoma de Madrid del període 2006 a 2008 han provocat un **augment de trasllats** cap aquesta després de **la implementació** d'aquests canvis.
- Els **canvis impositius** establerts per la Comunitat Autònoma de Madrid del període 2006 a 2008 han provocat un augment de trasllats de **contribuents** situats en els **trams de rendes més alts** cap aquesta comunitat.

METODOLOGIA

Metodologia **teòrica-aplicada**.

- Estudi bases teòriques del fenomen de la competència fiscal.
- Realització d'una aplicació.

Anàlisi empírica

- Taules contingència
- Creació Model Logit

MARC TEÒRIC

Concepte competència fiscal → Han de concórrer dos elements:

- Mobilitat fiscal → Trasllat de bases imposables d'individus i empreses.
- Voluntat d'atraure bases imposables → Ex. Disminucions i bonificacions impositives.

Teories

Competència fiscal **eficient** { Competència entre jurisdiccions anàloga a la lliure competència de mercat.

Competència fiscal **perjudicial** { Efectes negatius a la recaptació i finançament de serveis públics.

APLICACIÓ

Objectiu → Estudi **mobilitat fiscal** a Espanya i el paper de la Comunitat Autònoma de Madrid en aquesta.

Confirmació hipòtesis

Base de dades utilitzada → **Panel de declarantes de IRPF 1999-2016 (IEF)**.

Creació **variable canvi de residència fiscal** →

- Comunitat Autònoma de Madrid.
- Altra Comunitat Autònoma.

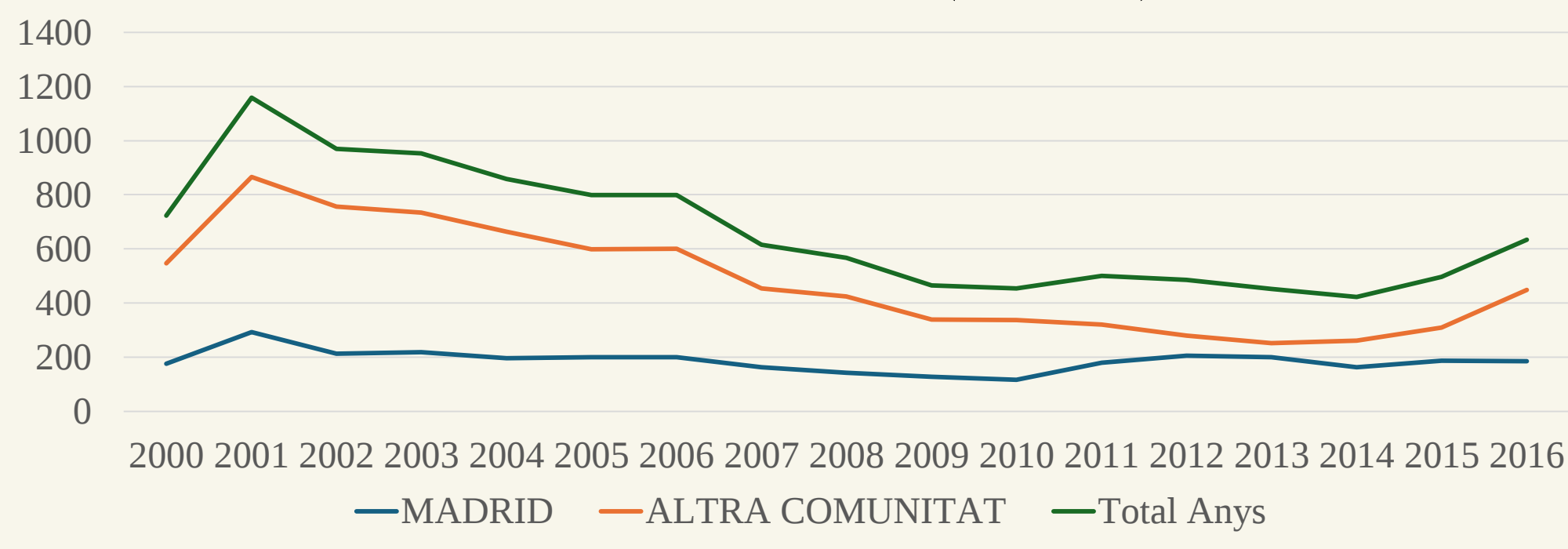
RESULTATS APLICACIÓ

Taules contingència → Prova khi quadrat

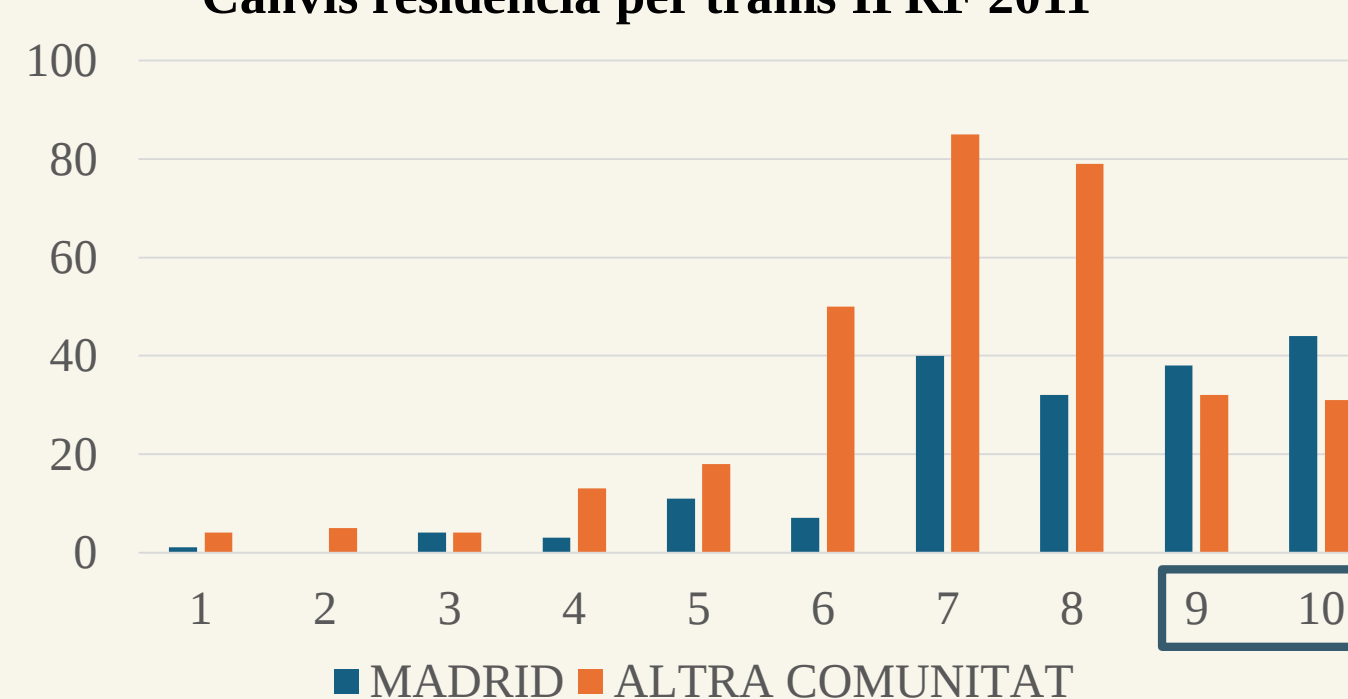
Variable **canvi de residència i anys** → Valor Khi crític 234,68**

Existeixen **diferències significatives** en la distribució entre els canvis de residència fiscal cap a la **Comunitat Autònoma de Madrid i cap a altres comunitats al llarg els anys**.

Canvis de residència fiscal (2000-2016)

Canvis residència per trams IPRF 2011

Variable **canvi de residència i trams de renda**

Valor khi crític 50,3524**

Diferències significatives en la distribució de la mobilitat segons el **tram de renda**.

**Valor p<0,01

Model Logit Anàlisi de la probabilitat de canvi de residència fiscal segons unes variables determinades.

$$\log\left(\frac{P}{1-P}\right) = \beta_0 + \sum_{j=2}^J \beta_j \cdot \text{tramohogar}_j + \sum_{k=2009}^K \gamma_k \cdot \text{Any}_k + \delta \cdot \text{marcafuentehogar}$$

Variable dependent → **Variable canvi residència fiscal**

Variables independents

- Tramohogar: tram de renda d'una llar
- Any de trasllat de residència fiscal.

El model Logit ha creat per cada categoria d'aquestes variables una nova variable.

Anàlisi de l'efecte dels **trams de renda i anys concrets** sobre la probabilitat de canvi de residència fiscal cap a la Comunitat Autònoma de Madrid en comparació amb les llars situades en el tram de renda 1 i respecte l'any 2008.

- Marcafuentehogar: 0 (< 50% rendes de treball) / 1 (>50% rendes de treball)

Variables significatives	Coefficients
Tramohogar8	0,574*
Tramohogar9	0,972***
Tramohogar10	1,191***
Any2011	0,513***
Any2012	0,765***
Any2013	0,863***
Any2014	0,693***
Any2015	0,68***
Any2016	0,343*

Impacte real → Augmenten **significativament** la probabilitat de trasllat cap a la Comunitat Autònoma de Madrid.

Odds-ratio

- Una llar del tram de renda 10 és **3,28** vegades més probable que es traslladi a Madrid que una llar del tram de renda 1.
- L'any 2013 era **2,36** vegades més probable que una llar es traslladés a Madrid que en 2008.

*Valor p<0,05 *** Valor p<0,001

CONCLUSIONS

- Hi ha un cas de **competència fiscal** a Espanya, liderat per la **Comunitat Autònoma de Madrid**.
- Existeixen **diferències significatives** entre la mobilitat fiscal dirigida cap a la Comunitat Autònoma de Madrid i cap a altres comunitats entre el període anterior i el posterior a les **reformes fiscals**, així com segons els **trams de renda**.
- S'ha produït un augment significatiu** de contribuents cap a la Comunitat Autònoma de Madrid a partir de l'any **2011**, en comparació amb l'any **2008**.
- La atracció de **rendes elevades** supleix les pèrdues fiscals que suposa la bonificació de l'impost de patrimoni.

Això són els **efectes de la competència fiscal**, generats anys després de la implementació de les reformes fiscals.

